

Vergaderjaar 2011–2012

32 670

Voortgang Natura 2000

Nr. 61

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN,
LANDBOUW EN INNOVATIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 juni 2012

In de procedurevergadering van de Vaste Commissie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie d.d. 5 juni 2012, is mij verzocht om een stand van zaken moties Natura 2000 aan uw Kamer te sturen. Op 23 februari 2012 heeft uw Kamer een stand van zaken over onder meer de motie van de leden Koopmans en Snijder-Hazelhoff (Kamerstuk 33 037, nr. 3) en de motie van de leden Koopmans en Ladders (Kamerstuk 32 670, nr. 8) ontvangen (Kamerstuk 33 000 XIII, nr. 168). De uitvoering van deze moties loopt en ik heb hierover geen verdere voortgang te vermelden. In deze brief zal ik eerst ingaan op de moties:

- Motie van de leden Ladders en Koopmans (32 670, nr. 38);
- Motie van het lid Ladders (32 670, nr. 40).

Vervolgens zal ik uw Kamer apart de voortgang melden over de moties:

- Motie van het lid Wiegman- Van Meppelen Scheppink c.s. (30 825, nr. 168);
- Motie van de leden Koopmans en Snijder-Hazelhoff (33 000 XIII, nr. 117).

Als laatste geef ik de stand van zaken van het 10 puntenplan en ga ik in op mijn toezegging over het Verdrag van Florence.

Motie van de leden Ladders en Koopmans (32 670, nr. 38)

- *verzoekt de regering in de nieuwe natuurwet op te nemen dat vergunningen niet af mogen ketsen op complementaire doelen en maatregelen welke niet onder het wettelijk regime van Natura 2000 vallen;*
- *verzoekt de regering tevens de complementaire doelen te schrappen uit de beheerplannen voor de gebieden waar het Rijk zelf het initiatief heeft.*

Motie van het lid Lodders (32 670, nr. 40)

- *verzoekt de regering, erop toe te zien dat het Rijk als bevoegd gezag de complementaire doelen schrapt in ontwerp-aanwijzingsbesluiten en de maatregelen in de beheerplannen hierop aan te passen voordat deze definitief worden vastgesteld zoals bedoeld in de eerder aangenomen motie (32670, nr. 8);*
- *verzoekt de regering voorts om de termijn voor het definitief vaststellen van het concept beheerplan te verkorten tot maximaal een jaar.*

Voor Natura 2000-gebieden zullen alleen nog instandhoudingsdoelstellingen gelden die uit de verplichtingen van de Vogel- of Habitatrichtlijn voortvloeien. In de context van Natura 2000 bestaan complementaire doelen daarmee niet meer. Dit geldt zowel voor de huidige Natuurbeschermingswet 1998 als voor het aangekondigde voorstel voor een Wet natuurbescherming.

Met het oog daarop zullen de complementaire doelen worden geschrapt uit alle aanwijzingsbesluiten, op basis van de huidige Natuurbeschermingswet 1998. Daar waar het definitieve aanwijzingsbesluiten betreft, ben ik voornemens de complementaire doelen middels een wijzigingsbesluit op korte termijn hieruit te verwijderen. Daar waar het om ontwerp aanwijzingsbesluiten gaat, zullen de complementaire doelen voor de definitieve vaststelling van deze besluiten worden verwijderd.

Hierdoor is er geen basis meer om in de beheerplannen maatregelen voor complementaire doelen op te nemen. Het kabinet zal dus, in beheerplannen waar het Rijk initiatief heeft, geen complementaire doelen uitwerken, of maatregelen opnemen ter instandhouding van die doelen. Bij de beheerplannen waar ik mede bevoegd gezag ben, zal ik niet instemmen met plannen waar maatregelen voor complementaire doelen zijn opgenomen voor het deel van het gebied waar ik bevoegd voor ben.

In gevolge het schrappen van de complementaire doelen uit de aanwijzingsbesluiten worden vergunningen niet meer getoetst aan de gevolgen van de desbetreffende handelingen voor deze doelen.

Ik vind het van belang om vaart te houden in het beheerplanproces. Het beheerplan geeft nadere uitwerking van hoe de natuurdoelen gerealiseerd worden en in een beheerplan is vastgesteld welke activiteiten vergunningvrij zijn. Daar waar ik zelf voortouwnemer ben in het beheerplanproces heb ik opdracht gegeven het proces van afronding te versnellen. Het is mijn ambitie om voor het merendeel van deze beheerplannen eind dit jaar de conceptversie afgerond te hebben. Ik heb dit voorjaar de strekking van motie 32 670, nr. 40 onder de aandacht van de provincies gebracht. In het bestuurlijk overleg met de provincies, welke voor de zomer is voorzien, zal ik nogmaals aandringen om, conform deze motie, het beheerplanproces daar waar mogelijk te versnellen.

Motie van het lid Wiegman- Van Meppelen Scheppink c.s. (30 825, nr. 168)

- *verzoekt de regering duidelijke afspraken te maken over de bijdrage en de inhoudelijke verantwoordelijkheid van de boeren aan de generieke maatregelen ten behoeve van de PAS en voldoende geld te reserveren voor het uitvoeren van de herstelstrategieën.*

Conform deze motie is gezamenlijk met de LTO nadere uitwerking gegeven aan de inhoud van het pakket aan aanvullende landbouwmaatregelen gericht op het verder omlaag brengen van de stikstofdepositie met

10 kTon. Zoals gemeld in mijn brief van 15 december 2011 bestaat hierover overeenstemming, evenals over het proces om deze voor 1-1-2014 in detail uit te werken en vast te leggen in uitvoeringsafspraken of wettelijke regelingen. De generieke maatregelen veehouderij zullen onderdeel zijn van de bestuurlijk vast te stellen definitieve PAS.

In mijn brief van 13 februari 2012 32 670, nr. 36 inzake Natura 2000/ PAS heb ik uw Kamer gemeld dat de kosten voor herstelbeheer zijn voorzien op ongeveer 30 miljoen en dat dit middels het onderhandelingsakkoord vanaf 2014 is gedekt. Vanaf 2013 is vanuit het begrotingsakkoord structureel voorzien in 20 miljoen extra aan middelen voor herstelbeheer. Hiermee stel ik dat er voldoende geld is gereserveerd voor het uitvoeren van de herstelstrategieën en dat daarmee ook geborgd is dat de uitvoering van de generieke maatregelen gepaard gaat met het ontstaan van ontwikkelruimte voor de landbouw.

Motie van de leden Koopmans en Snijder-Hazelhoff (33 000 XIII, nr. 117)

- *verzoekt de regering ter realisatie van stikstofreductie de PAS-middelen prioritair in te zetten voor stikstofreductiemaatregelen via veevoerspoor, huisvesting (zowel nieuwe integraal duurzame stallen als bestaande stallen) en mesttoedieningstechnieken en de resterende PAS-middelen alleen in te zetten voor herstelmaatregelen die aantoonbaar en noodzakelijk zijn voor de ontwikkelruimte.*

In mijn brief van 13 februari 2012 over Natura 200/ PAS heb ik uw Kamer geïnformeerd over de inzet van de PAS-middelen. Conform de motie zal dit budget met prioriteit beschikbaar worden gesteld voor emissiebeperkende landbouwmaatregelen.

Het deel van de PAS-middelen dat was gereserveerd voor het uitvoeren van herstelmaatregelen in 2013 (kosten zijn vanaf 2014 gedekt via Onderhandelingsakkoord Natuur), zullen worden gedekt vanuit het begrotingsakkoord, waarin voor 2013 20 miljoen beschikbaar is gesteld voor herstelbeheer. Deze herstelmaatregelen zijn noodzakelijk om de zekerheid te bieden dat natuurdoelen gehaald kunnen worden en daarmee de zekerheid te geven dat ontwikkelingsruimte kan worden uitgedeeld. Door de beschikbare middelen uit het begrotingsakkoord komt ten opzichte van de brief van 13 februari vanuit de PAS-middelen meer geld beschikbaar voor emissiebeperkende maatregelen.

Stand van zaken 10-puntenplan

In september 2011 heb ik uw Kamer geïnformeerd over mijn aanpak Natura 2000 (Kamerstuk 32 670, nr. 24). Daarin heb ik 10 maatregelen genoemd welke ik inzet om maximaal gebruik te maken van de rek en ruimte die binnen de verplichtingen van de Vogel- en Habitatrichtlijn mogelijk is. Over een aantal van deze maatregelen informeer ik uw Kamer onderstaand over de voortgang.

Samenvoegen gebieden in één Aanwijzingsbesluit

Binnenkort ontvang ik het definitieve rapport over de mogelijkheden voor het samenvoegen van gebieden in één aanwijzingsbesluit. De voorlopige resultaten laten zien dat samenvoegen soms wel en in andere gevallen geen meerwaarde heeft. Dit moet van geval tot geval goed worden bezien. Nadat ik het definitieve rapport heb ontvangen, zal ik het met mijn reactie naar uw Kamer sturen.

Schrappen van gebieden

Op mijn verzoek heeft de Europese Commissie het gebied Groot Zandbrink en het habitatrictlijndeel van het gebied Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein reeds geschrapt. Mijn verzoek tot het schrappen van de gebieden Boddenbroek, Teeselinkven en deelgebied Achter de Voort heeft de Commissie in behandeling. Ik verwacht eind dit jaar het oordeel van de Europese Commissie hierover te ontvangen.

Doelstellingen Beschermde Natuurmonumenten

Zoals eerder aangekondigd in mijn brief van 23 februari 2011 zal in het wetsvoorstel nieuwe Wet Natuurbescherming worden voorzien in een voorstel om de natuurmonumentdoelstellingen (zoals natuurschoon en natuurwetenschappelijke betekenis) van Natura 2000-gebieden te laten vervallen. Het wetsvoorstel ligt ter advisering bij de Raad van State. Ik wacht het advies hierover af.

Aanpassen ganzendoelen

In mijn brief van 14 september 2011 heb ik aangekondigd de doelstellingen voor de ganzensoorten brandgans, grauwe gans en kolgans in het riviereengebied aan te passen, waarbij de focus komt te liggen op bescherming van de slaap- en rustfunctie. De foerageerfunctie blijft daarbij gegarandeerd, maar zal in een ruimer gebied (ook binnendijks) worden opgevangen. De aanpassing zal worden doorgevoerd in het definitief aanwijzingsbesluit. Dit zal vervolgens leiden tot ruimte in de vergunningverlening. Tot die tijd zal ik vergunningaanvragen toetsen aan de instandhoudingsdoelstellingen zoals gesteld in het ontwerp aanwijzingsbesluit.

Dynamische natuur

Natuur is dynamisch. Daar moet het systeem van Natura 2000 adequaat op kunnen inspelen. Ik onderzoek met rijkspartners en provincies hoe landelijk instrumenteren van doelen hiertoe mogelijkheden kan bieden. Tevens zal ik gezamenlijk met de provincies bezien hoe het proces van evaluatie en rapportage zo efficiënt en effectief mogelijk kan worden ingericht. De resultaten hiervan, welke ik in de loop van 2012 verwacht, zal ik uw Kamer toezenden.

Complementaire doelen

Over de complementaire doelen heb ik u in deze brief geïnformeerd bij de voortgang motie van de leden Ladders en Koopmans (32 670, nr. 38) en motie van het lid Ladders (32 670, nr. 40).

Internationale afstemming

Nederland organiseert eind dit jaar het biogeografisch seminar voor de Noord-Atlantische regio. Op 20 en 21 juni vindt hier een voorbereidende internationale workshop in Den Haag over plaats. Het seminar zal onder andere in het teken staan van internationale samenwerking in het realiseren van natuurdoelen.

Voor Nederland is het daarbij van belang dat ook naar grensoverschrijdende oplossingen wordt gekeken.

Verdrag van Florence

In het laatste algemeen overleg Natura 2000/PAS heb ik toegezegd een juridische analyse te sturen over het Europees Landschapsverdrag (Verdrag van Florence), dat gesloten is in het kader van de Raad van Europa (Florence, 20 oktober 2000, Trb. 2005, 23). Het verdrag strekt tot erkenning van het belang van landschappen als een essentieel onderdeel van de omgeving van mensen, als uitdrukking van de diversiteit van hun gezamenlijk cultureel en natuurlijk erfgoed, en als grondslag van hun identiteit. Het bevat onder meer afspraken over de formulering en uitvoering van landschapsbeleid gericht op het identificeren, beschermen en beheren van landschappelijke waarden, over de bewustmaking en betrokkenheid van het publiek, over de opleiding en onderwijs en over internationale samenwerking. Daarbij wordt – verwijzend naar het subsidiariteitsbeginsel en het Europees Handvest inzake lokale autonomie aan partijen – nadrukkelijk alle ruimte gelaten om het verdrag uit te voeren in overeenstemming met het eigen beleid van het betrokken land, conform zijn eigen verdeling van bevoegdheden, grondwettelijke beginselen en administratieve procedures.

De staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker